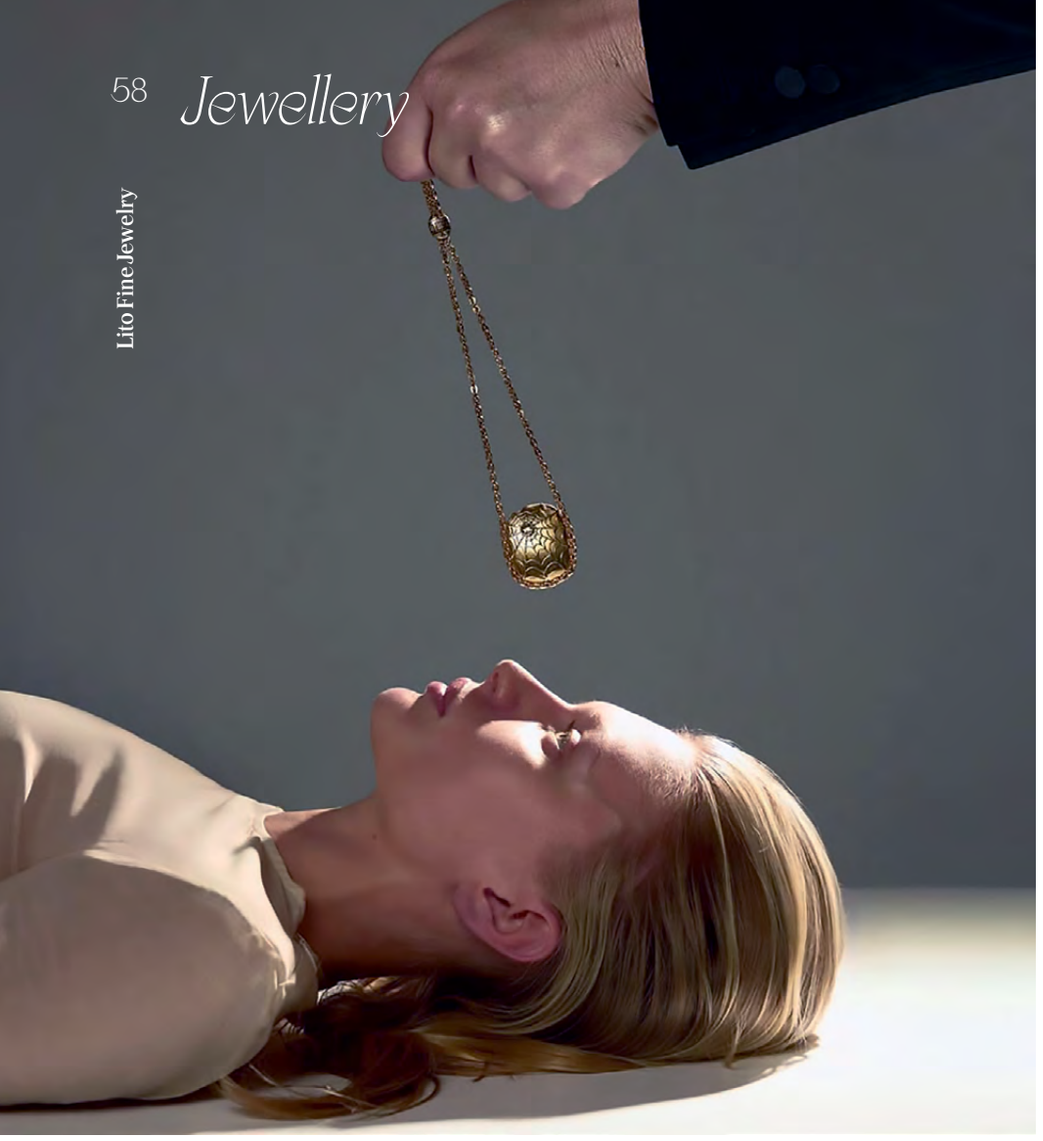

Lito Fine Jewelry

СТО РОКІВ ТОМУ ВПЕРЕД

У буремні часи великих змін ювелірні дизайнери знову звертаються до еклектичного стилю ар-деко

ТЕКСТ: КЕЙТ МЕТТАМС

Об'ємні сукні із заниженою талією й бісерними оздобами, бездоганно скроєні чоловічі костюми й нефритові сережки, що рухаються під гострими зачісками-бобами,– публіка на Паризькій виставці сучасного декоративного й промислового мистецтва 1925 року була напрочуд елегантною. Тоді до участі в експозиції взірців «нового стилю» серед архітекторів, дизайнерів меблів і текстилю запросили тридцятьох ювелірів – зокрема Олександра Маршака, сина «київського Картьє» Йосипа Маршака. Він представив інкрустовані перламутром і вкриті емаллю дорожні кейси, кутасті персні з дорогоцінним камінням для декадентських коктейльних вечірок і скриню зі скарбами: смарагдовими браслетами геометричного огранювання, сережками з платини й діамантів і годинниками-підвісками. Виняткові прикраси, створені нащадком сімейного ювелірного Дому з Києва, отримали Гран-прі. Століття по тому, на честь легендарної виставки, яка ознаменувала появу ар-деко, Музей декоративного мистецтва в Парижі представив ювілейну експозицію. Вона розповідає історію стилю, не схожого на жоден інший – і який досі надихає ювелірних дизайнерів.

Ар-деко тяжіє до геометрії та чітких кутів, чорно-білого монохрому і спалахів кольорів, поєднання пласких форм і об'єму. «Ці коштовності могли бути створені вчора,– каже Гелен Молсворт, старша кураторка відділу ювелірних виробів Музею Вікторії та Альберта в Лондоні й співкураторка виставки Cartier, що триває до 16 листопада.– Це сучасний і зручний дизайн поза рамками часу. Аналізуючи жіноче вбрання, можна багато зрозуміти про еволюцію людства. Думаю, саме те, що ар-деко зародився, коли суспільні ролі жінок змінилися кардинально й назавжди, робить його таким привабливим зараз». Одяг і прикраси міжвоєнного періоду відображають сейсмічні зрушення у способі життя жіноцтва. На початку XX сторіччя мода на оголені руки дозволила в усій красі демонструвати браслети Chaumet з оніксу й діамантів, короткі стрижки відкривали оку виразні кліпси Boucheron із діамантами огранювання «багет», а сукні прямого крою вимагали багатошарових перлових сотуарів Chanel. У буремні двадцяті жінки почали курити й водити авто – в центрі уваги опинилися пальці, на яких красувалися коктейльні каблучки з кольоровим

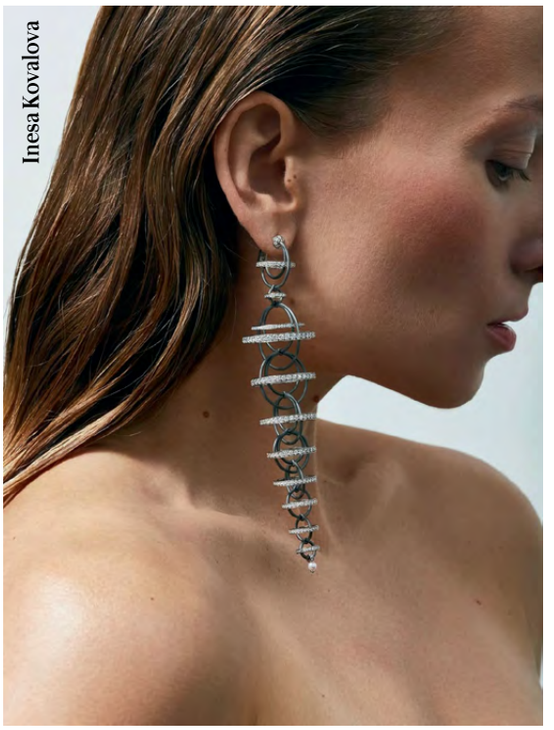
Фото надані Lito Fine Jewelry

камінням, а інкрустовані портсигари того часу досі залишаються бажаними предметами колекціонування.

Вплив емблематичних коштовностей ар-деко, як-от браслета Tutti Frutti з різнокольорового каміння у формі плодів і ягод від Cartier або кольє-краватки Van Cleef & Arpels, відчувається в дизайні сучасних виробів. Антикварні екземпляри цих прикрас нині продаються за колосальні суми: у 2020-му за браслет Tutti Frutti 1930-х років дали рекордні 1,34 мільйона доларів. Ці шедеври надихають ювелірні Доми звертатися до спадщини: Cartier регулярно створює високоювелірні римейки Tutti Frutti, а Van Cleef & Arpels безкінечно переосмислює канонічне кольє-краватку 1929 року.

Хрестоматійні коди ар-деко безпомилково зчитуються в сучасних коштовностях. Колекція Maestria Louis Vuitton рясніє діамантами геометричного огранювання. Торік японський Дім Tasaki оспівував бурхливі вечірки Belle Époque у паризькому готелі Ritz – а в цьогорічній колекції завдяки кольє Balance Palace повертає в моду перли й сміливі форми 1920-х. Розкішний гарнітур Insofu від Chopard – довгі сотуари з перлів і смарагдів та геометричні смарагдові сережки-краплі – за словами співпрезидентки й креативної директорки Керолайн Шойфеле, є втіленням радості життя з «Великого Гетсбі» Френсіса Скотта Фіцджеральда. Геометричної форми каблучка з колекції Chaumet Bamboo, що поєднує матове золото, білий діамант і 13-каратний опал, випромінює шарм буремних двадцятих. Гелен Молсворт переконана, що саме лаконічність форм у виробах ар-деко надає цим прикрасам такої привабливості: «Людський розум тяжіє до порядку – тому стиль ар-деко та закладені в нього ідеї водночас безпечні й захопливі».

Естетика ар-деко знаходить відгук і в серцях сучасних незалежних дизайнерів. У червні під час Паризького тижня Haute couture бразилець Фернандо Хорхе представив нову колекцію Vertex: за допомогою прямокутних діамантів огранювання «багет» йому вдалося надати

Inesa Kovalova

каблучкам, сережкам і підвіскам м'яких вигинів і створити ілюзію невагомого об'єму. «Мене ваблять ці форми,– пояснює дизайнер,– тому хотілося вловити настрій ар-деко». Британка Рейчел Бостон, відома сучасними весільними прикрасами, зізнається, що зачарована балансом архітектурної чіткості й витончених деталей, що визначають цей стиль: «В естетиці ар-деко є сміливість і ясність, які можна постійно переосмислювати, граючи зі скульптурними силуетами, несподіваними пропорціями та незвичайним огранюванням». Грецький бренд Lito представив колекцію на честь ар-деко, зокрема пару розкішних сережок із жовтого золота та зеленого агату в стилі емансипованих жінок-флеперок. «Йдеться про те, щоб втілити дух інновацій тієї епохи – створити привабливі й водночас зручні прикраси для сучасного споживача»,– каже Рейчел Бостон.

Захоплення ар-деко сьогодні – не просто ностальгія за красою минулого, а відлуння доби великих трансформацій. Цей стиль народився одразу після Першої світової війни, в еру тектонічних суспільних змін, не надто відмінних від нинішніх. Сучасне покоління ювелірних клієнтів закохується в стриману елегантність білого золота, чисті геометричні лінії та діаманти «багет» – наче у прагненні здійснити сподівання Прекрасної епохи.

Hatton Labs

Фото надані Inesa Kovalova, Hatton Labs